

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.2.29.
COM(2012) 83 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

**az aktív és egészséges idősor témájával kapcsolatos európai innovációs partnerség
stratégiai végrehajtási tervének előreviteléről**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az aktív és egészséges időskor témájával kapcsolatos európai innovációs partnerség stratégiai végrehajtási tervének előreviteléről

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Bevezetés.....	3
2.	A stratégiai végrehajtási terv.....	4
3.	A szükséges támogatási keretek létrehozása.....	5
3.1.	Uniós szintű támogatás	6
3.1.1.	Kedvező szabályozási keret	6
3.1.2.	Hatékony finanszírozási mechanizmusok.....	8
3.1.3.	Témabörze: tudásalap, adatok és innovatív ötletek.....	9
3.2.	Országos, regionális és helyi szintű támogatás.....	10
4.	Helyi fellépések indítása	11
4.1.	„Kötelezettségvállalási felhívások” indítása.....	12
4.2.	Minősített helyszínek	12
5.	A fejlődés nyomon követése és értékelése.....	13
6.	A Hatékony végrehajtást szolgáló irányítás.....	14
7.	Következtetés	16

A rövidítések jegyzéke

AAL – A saját lakókörnyezetben való életvitel segítése

CIP – Versenyképességi és innovációs program

COM – Kommunikációs Főigazgatóság

DFA – Mindenki számára történő tervezés

EIP – Európai innovációs partnerség

EIT – Európai Innovációs és Technológiai Intézet

EP – Európai Parlament

ERFA – Európai Regionális Fejlesztési Alap

EU – Európai Unió

FP7 – A hetedik kutatási és technológiafejlesztési alaprogram

GDP – Bruttó hazai termék

HLY – Egészségben töltött életév

IKT – Informatikai és kommunikációs technológia

TIT – Tudományos és innovációs társulások

1. BEVEZETÉS

A népesség elöregedése ma az Európa előtt álló egyik legjelentősebb kihívás. A legújabb előrejelzések szerint a 65 éves vagy annál idősebb emberek száma csaknem megkétszereződik a következő 50 évben Európában, azaz a 2010-es 87 milliőről 2060-ra már eléri a 148 milliót¹. Ez a tendencia valódi kihívás a hatóságok, a politikai döntéshozók, az üzleti élet és a nonprofit szektor számára egyaránt, annál is inkább, mert időben egybeesik a közkiadásokra nehezedő egyre nagyobb nyomással, az egészségügyben dolgozók számának folytonos csökkenésével² és az idős emberek gondozási termékek és szolgáltatások iránti keresletének állandó növekedésével.

Ha ezzel a demográfiai változással nem foglalkozunk azonnal, egészségügyi és gondozási rendszereink pénzügyi fenntarthatósága kerülhet veszélybe. Az egészségügyre fordított közkiadások már ma is az Unió GDP-jének 7,8%-át teszik ki. 2060-ra a rövid- és hosszútávú ápolásnak szentelt kiadások a várakozások szerint a GDP további 3%-ával nőhetnek meg a népesség elöregedése miatt³.

Az aktív és egészséges időskor támogatása egyrészt azért fontos, hogy az idősebb európai polgárok életminősége javuljon és továbbra is szerepet vállalhassanak a társadalomban, másrészt pedig azért, hogy csökkenteni lehessen az egészségügyi rendszerekre nehezedő tarthatatlan nyomást.

A Bizottság az Európa 2020 stratégia egyik úttörő kezdeményezése, az Innovatív Unió keretében hozta létre – egyéb intézkedések mellett – az európai innovációs partnerségeket, azzal a céllal, hogy felpörgesse az innovációt és egy nagy léptékű társadalmi projektbe illeszkedő, jól meghatározott célt valósítson meg⁴.

A népesség elöregedése által jelentett kihívás megválaszolására az aktív és egészséges időskor témájával kapcsolatos európai innovációs partnerség (a továbbiakban: partnerség) kísérleti projektté lett. Célja, hogy az európai polgárok egészségben töltött éveinek száma átlagosan legalább két évvel növekedjen, és három fronton kíván pozitív eredményeket elérni Európa számára: az idősebbek egészségének és életminőségének javításával, az ellátórendszerek fenntarthatóságának és hatékonyságának növelésével, valamint a vállalati szféra számára növekedés és piaci lehetőségek megteremtésével⁵. A partnerség köz- és magánszereplőket gyűjt egybe, akik az összes szektorban és az innovációs rendszer egészében elkötelezik magukat a kínálat és a kereslet terén történő fellépésre a fontos innovációk gyorsabb meghonosítása érdekében. A partnerség nem új finanszírozási program vagy eszköz, és nem is új jogi személy. Nem lép meglévő döntéshozó folyamatok helyébe sem.

Kivételes hozzájárulási lehetőséget ad viszont ahhoz, hogy megvalósuljanak az Európa 2020 stratégia egyes kiemelt kezdeményezéseinek – az Innovatív Unió, az európai digitális

---

¹ <http://ec.europa.eu/eurostat>

² Zöld könyv az európai egészségügyi dolgozókról, COM(2008) 725 végleges, 2008.12.10.

³ 2009. : http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication14992_en.pdf

⁴ A Bizottság közleménye: „Európa 2020: A foglalkoztatást és növekedést célzó új európai stratégia”, COM (2010)2020 végleges, 2010.3.3., „Az Európa 2020 stratégia kiemelt kezdeményezése – Innovatív Unió” COM(2010) 546 végleges, 2010.10.6.

⁵ COM(2010)546 végleges az innovatív Unióról.

menetrend⁶, az új munkahelyekhez szükséges új készségek⁷, valamint a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja⁸ elnevezésű kezdeményezéseknek – szakpolitikai céljai. Célkitűzései és megközelítése összhangban vannak az Együtt az egészségért⁹ uniós egészségügyi stratégia elveivel és céljaival is. A partnerség emellett jelentősen hozzájárul az aktív idősor és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve (2012)¹⁰ céljainak megvalósításához is.

Ez a közlemény a Bizottság válasza a partnerség első meghatározó dokumentumára: a stratégiai végrehajtási tervre (a továbbiakban: terv)¹¹.

2. A STRATÉGIAI VÉGREHAJTÁSI TERV

A terv, amelyet a partnerség projektirányító csoportja 2011 novemberében fogadott el, a következő három pilléren nyugvó fellépésekre összpontosít: megelőzés, szűrés és korai diagnózis; gondozás és gyógyítás; aktív idősor és önálló életvitel. Minden pilléren belül bizonyos korlátozott számú, 2012-től kezdődően megvalósítandó egyedi intézkedést tervez (lásd az alábbi táblázatot). A tematikus pilléreket több területre vonatkozó prioritások egészítik ki, amelyek többek között a keretfeltételeket, az összegyűlt tapasztalatokat és a finanszírozást érintik.

Pillér	Kiemelt intézkedési terület	Egyedi intézkedések
Megelőzés, szűrés és korai diagnózis	Egészségügyi ismeretek, a betegek felelős helyzetbe hozása, etika, valamint a terápia betartását innovatív eszközök és szolgáltatások segítségével előmozdító programok	A kezelések betartását biztosító innovatív megoldások feltárása regionális szinten
	Személyre szabott egészségmenedzsment	Innovatív megoldások a saját egészség jobb megővására és az idős emberek elesésének megelőzésére
	A fizikai és kognitív képességek hanyatlásának megelőzése és korai diagnózisa az idős embereknél	A funkcionális hanyatlás és a legyengülés megelőzése

⁶ A Bizottság közleménye: Az európai digitális menetrend, COM(2010) 245 végleges, 2010.10.26.

⁷ A Bizottság közleménye: Új készségek és munkahelyek menetrendje: Európa hozzájárulása a teljes foglalkoztatottsághoz, COM(2010)682 végleges, 23.11.2010

⁸ Közlemény: A szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja: A szociális és területi kohézió európai keretrendszere. COM(2010) 758 végleges, 2010.12.16.

⁹ A Bizottság fehér könyve, 2007. október 23.: Együtt az egészségért. Stratégiai megközelítés az EU számára 2008-2013, COM(2007) végleges, 2007.10.23.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 940/2011/EK határozata (2011. szeptember 14.) az aktív idősödés és a nemzedékek közötti szolidaritás európai évéről (2012)

¹¹ Stratégiai végrehajtási terv – stratégiai rész: http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/active-healthy-ageing/steering-group/implementation_plan.pdf#view=fit&pagemode=none; Működési rész: http://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/active-healthy-ageing/steering-group/implementation_plan.pdf#view=fit&pagemode=none;

Gondozás és gyógyítás	Az innovatív eszközökre és szolgáltatásokra építő, sikeres integrált gondozási rendszerek kapacitásának kiépítése és azok reprodukálhatósága	A krónikus betegségek integrált gondozási modelljeinek támogatása regionális szinten, többek között a távellenőrzés felhasználásával
Aktív időskor és önálló életvitel	Az aktív, önálló élet meghosszabbítása nyitott és személyre szabott megoldásokkal	Olyan IKT megoldások kifejlesztése, amelyek segítségével az idős emberek tovább maradhatnak önállóak, aktívak és mozgékonyak
Horizontális kérdések	Témabörze: az innováció az „idősbarát” épületek, városok és környezet szolgáltatásban	Az idős emberek igényeihez igazított és akadálymentesített épületek, városok és környezet szolgáltatásban álló innováció előmozdítása

Ezek lennének a partnerség első eredményei. A Bizottság azt reméli, hogy az első szakasz tapasztalatai alapján további fellépéseket lehet majd tervezni és megvalósítani. A partnerség fejlődése során emellett más innovációs európai partnerségek értékes tanulságait is figyelembe kell venni.

A Bizottság üdvözli a tervet és e közleménnyel tesz tanúbizonyságot annak végrehajtása iránti elkötelezettségéről. A partnerség jó alkalom az innováció felgyorsítására és a szinergiák kiaknázására az uniós, nemzeti és regionális szintű prioritásokon és politikákon belül és azok között egyaránt. A partnerség értékes szerepet játszik azzal, hogy kritikus tömeget gyűjt egybe és felhívja a politikai döntéshozók figyelmét az aktív és egészséges időskor fontosságára. Már eddig is jelentős hozzáadott értéket hozott létre az időskorról alkotott közös pozitív kép kialakításával és azzal, hogy átfogó keretet hozott létre a sokféle szereplő együttesen meghatározott fellépéseihez. A következő kihívás a partnerség teljes értékének bizonyítása lesz.

3. A SZÜKSÉGES TÁMOGATÁSI KERETEK LÉTREHOZÁSA

Hogy pontosan milyen támogatás lesz szükséges ahhoz, hogy a partnerség fellépései sikeresek legyenek, az a következő szakaszban benyújtott konkrét projektektől függ majd. A tervelőkészítő viták világossá tették, hogy alapvető az erős európai, országos, regionális és helyi szintű támogatási keretrendszer.

A terv a következő keretfeltételek meglétét tartja különösen lényegesnek:

- (a) foglalkozni kell a potenciális akadályoknak, illetve húzóelemeknek tartott szabályozási kérdésekkel,
- (b) elő kell mozdítani egy közös, megbízható tudásalap létrehozását,
- (c) össze kell hangolni a meglévő finanszírozási eszközöket és optimálissá tenni hatékonyságukat,
- (d) lehetővé kell tenni a bevált gyakorlatok cseréjét és átadását.

3.1. Uniós szintű támogatás

3.1.1. Kedvező szabályozási keret

Az EU adatvédelmi jogszabályainak felülvizsgálatára¹² irányuló bizottsági jogalkotási javaslatok¹³ az egészségügyi adatok különleges kezelését tartják szükségesnek. Ez egyrészt annak a szavatolásán alapszik, hogy az egyének joga van személyes adatai védelmére, az azokhoz való hozzáférésre és azok felhasználására, az egészségügyi adatokat is beleértve, másrészt pedig a közegészségügyi védelemhez, a tudományos kutatáshoz és az egészségügyi szolgáltatások fejlesztéséhez fűződő legitím érdekek védelmére épül.

A határokon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogokról szóló, a közelmúltban elfogadott irányelv¹⁴ az elektronikus egészségügy előmozdításán dolgozó tagállamokból hálózatot hozott létre, amelynek fő célja az elektronikus egészségügyi rendszerek tagállamok közötti, fokozott interoperabilitásának megerősítése. A hálózat egyebek között támogatni fogja a terv integrált gondozással és önálló életvitellel kapcsolatos prioritásait.

Az innovatív és hozzáférhető megoldások megvásárlása országos, regionális és helyi szintű közbeszerzés¹⁵ útján az egyik legfőbb tényező az innovatív vállalkozások számára az innováció piaci bevezetésének és a befektetések megtérülésének felgyorsítása tekintetében. A Bizottság – a közbeszerzésről szóló jogszabályok¹⁶ általa javasolt módosítása révén – kedvezőbb körülményekre számít a beszerzések szempontjából, például új eljárásra az innovációs partnerségek számára; valamint ad hoc, könnyedebb közbeszerzési rendszerre a szociális szolgáltatások, és világosabb jogi keretekre az együttes, több tagállamot érintő közbeszerzések terén.

A jövőendő Horizont 2020 programban¹⁷ a Bizottság pénzügyi támogatást is javasol a kutatásra és innovációra vonatkozó közbeszerzések számára, amelyet a partnerség is felhasználhat.

A megfelelő szinteken létrehozott különleges ösztönző programok nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a tervben meghatározott fellépéseket végre lehessen hajtani (ilyen például a bizonyítékon alapuló integrált kezelés, vagy az időskorúak ellátásával kapcsolatos eszközök és szolgáltatások kifejlesztése).

A szabványok és az interoperábilis megoldások szintén az alapvető keretfeltételek közé tartoznak. A Bizottság szerint a nem megfelelő technikai szabványok, illetve a szabványok hiánya akadályt képez, és ezért az elektronikus egészségügy, az integrált kezelés, az önálló életvitel és az aktív időskor terén létrejött megoldások és platformok tekintetében támogatni

---

¹² Az Európai Parlament és a Tanács október 24-i 95/46/EK irányelve a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról. *HL L 281., 1995.11.23.*

¹³ Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács rendelete a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, COM(2012) 11 végleges, 2012.01.21.; Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről, COM(2012) 10 végleges, 2012.01.21.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/24/EU irányelve (2011. március 9.) a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről

¹⁵ Az innovatív közbeszerzés azt jelenti, hogy az állami szféra – javítva szolgáltatásai minőségét és termelékenységét – fő ügyfélként lép fel, vállalva az ezzel járó kockázatokat.

¹⁶ A közbeszerzésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletjavaslat (COM (2011)896 végleges, 2011.12.20.

¹⁷ Közlemény, „Horizont 2020” – kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020), COM (2011) 808 végleges, 2011.11.30..

kívánja az interoperabilitási vizsgálatokra, a termékminőséget érintő címkézési rendszerekre, valamint az engedélyezésre vonatkozó új uniós szabályrendszer kidolgozását. Az érintett fórumokkal és konzorciumokkal szoros együttműködésben a Bizottság az új uniós szabványosítási keret¹⁸ kontextusában arra fog törekedni, hogy felgyorsítsa a szabványok elfogadását és az (integrált ellátást is magában foglaló) elektronikus egészségügy és önálló életvitel területén az interoperabilitására vonatkozó útmutatások, profilok és előírások kifejlesztését.

A kedvező keretfeltételek létrehozásának támogatására a Bizottság:

- az idevágó – pl. az orvostechikai eszközökre vonatkozó – uniós jogszabályok¹⁹ felülvizsgálatánál, illetve az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagra²⁰ tett javaslatoknál figyelembe veszi a partnerségnek a tervben meghatározott célkitűzéseit és prioritásait;
- felgyorsítja a szabványok kifejlesztését az IKT-ra vonatkozó szabványosítási megbízások, az épített környezet, valamint a mindenki számára történő tervezés elveinek megfelelő akadálymentesítés általános érvényesítése keretében, és megbízásokat javasol²¹ az elektronikus egészségügy és az önálló életvitel terén. Az akadálymentesítés új szabványainak első csoportja már 2013-ra elkészülhet.
- megfelelő szinten támogatja az érintett érdekelt feleket abban, hogy a megoldások elterjesztéséhez egyedi ösztönző rendszereket dolgozzanak ki;
- támogatja a szabványosított terminológiák, adatok, klinikai információk és orvosi modellek kidolgozását, valamint a kereskedelmi forgalomba hozatalt megelőző és az innovációs megoldásokat érintő közbeszerzésekben a hatóságokat, az EU kutatási és innovációs programjai révén;
- támogatja a köz- és a magánszektor szereplőivel együttes munkát, hogy javítsa az egészségügy munkaerő-szükségletének előrejelzését, valamint a készségek és képességek új gondozási modellekhez és az új technológiákhoz történő adaptációját;
- felhasználja a határon átnyúló egészségügyi ellátásra vonatkozó betegjogok érvényesítéséről szóló irányelv 14. cikkében előírt eszközöket annak érdekében, hogy megkönnyítse a tervben meghatározott releváns fellépések végrehajtását.

¹⁸ Az európai szabványok stratégiai jövőképe: az európai gazdaság fenntartható növekedésének elősegítése és gyorsítása 2020-ig. COM(2011)311, 2011.6.1.; COM (2011)315 végleges, 2011.6.1. rendeletjavaslat az európai szabványosításról.

¹⁹ Az aktív beültethető orvostechikai eszközökre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1990. június 20-i 90/385/EGK tanácsi irányelv; az orvostechikai eszközökről szóló, 1993. június 14-i 93/42/EGK tanácsi irányelv; az Európai Parlament és a Tanács 1998. október 27-i 98/79/EK irányelve az in vitro diagnosztikai orvostechikai eszközökről.

²⁰ A Bizottság jelenleg nyilvános konzultációt folytat az európai akadálymentesítési intézkedéscsomagról, amely tartalmaz intézkedéseket a javak és szolgáltatások elérhetőségéről mindenki számára, az időseket is beleértve.

²¹ Ezek már magukban foglalják a 376. sz. megbízást (akadálymentesítési követelmények az IKT termékek és szolgáltatások terén végzett közbeszerzési eljárásokhoz); A 420. sz. megbízást

3.1.2. Hatékony finanszírozási mechanizmusok

A terv az egyik olyan referenciadokumentum, amelyet az érintett uniós finanszírozási programokra és kezdeményezésekre vonatkozó döntéshozatali folyamatban figyelembe kell venni az egészségügy és szociálpolitika, a kutatás és innováció, az IKT, a versenyképesség és a piaci növekedés, valamint a strukturális és regionális szakpolitikák terén. A Bizottság már megkezdte ezeknek az eszközöknek a harmonizálását, és a finanszírozási eszközök hatásának optimalizálása érdekében ezt módszeresen tovább is fogja vinni. Eközben célkitűzései és elképzelései alátámasztására teljes mértékben figyelembe fogja venni a terv idevágó szempontjait.

A tervben meghatározott fellépések érdekében a Bizottság máris összekapcsolja a fejlett és alkalmazott kutatásokat valamint az innováció széles körű elfogadtatását:

- a hetedik kutatási keretprogram 220 millió eurót irányzott elő egészségüggyel kapcsolatos kutatásokra, ami a partnerség számára igen hasznos lehet;
- a versenyképességi és innovációs program (CIP) IKT-re vonatkozó részéből 24 millió eurót irányoztak elő a 2012-es munkaprogramban a partnerség számára közvetlenül releváns fellépésekre;
- a közegészségügyi program 2012-es munkaterve 4 millió eurót szentel az egészség előmozdítását célzó programok harmonizálására, különösen a már meglévő integrált gondozási megoldásokra;
- a Bizottság évente 25 millió eurót juttat a saját lakókörnyezetben való életvitel segítségét szolgáló közös program munkaprogramjainak, amelyek a partnerség számára igen releváns területeket fednek le.

A Bizottság még több erőfeszítést fog tenni, hogy megvalósuljon az uniós egészségügyi stratégia²² célja: a jó egészség elősegítése az előregedő európai népesség körében, az egyenlőtlenségek csökkentése²³ és a betegek felelős helyzetbe hozásának kiterjesztése. A Bizottság által javasolt Egészségügy a növekedésért program²⁴ továbbra is támogatni fogja az időskorral kapcsolatos tevékenységek célkitűzéseit és kereteit, amelyeket a terv részletesen meghatároz.

A Bizottság javaslatot tett az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2014–2020 közötti stratégiai innovációs tervére²⁵ irányuló határozatra, amelyben az „Innováció az egészséges életmód és az aktív időskor szolgálatában” a tudományos és innovációs társulások egyik elsőbbséget élvező témaköre 2014–2015-re.

(akadálymentesítési követelmények az épített környezetre vonatkozó közbeszerzési eljárásokhoz); és a 473. sz. megbízást (A mindenki számára történő tervezést követő akadálymentesítés a megfelelő szabványosítási tevékenységekben).

²² COM(2007) 630 végleges, 2007.10.23.

²³ A Bizottság közleménye: Szolidaritás az egészségügyben: Az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek csökkentése az Európai Unióban, COM (2009) 567 végleges, 2009.10.20.:

²⁴ Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Egészségügy a növekedésért program, az egészségügyre vonatkozó harmadik többéves uniós cselekvési program (2014–2020) létrehozásáról COM(2011) 709 végleges, 2011.11.9.

²⁵ COM(2011)822 végleges, 2011.11.30.

A finanszírozási mechanizmusok hatékony használatának támogatásához a Bizottság:

- biztosítja a partnerségi terv prioritásaihoz nyújtott finanszírozás hatékony felhasználását, különösen a Versenyképességi és innovációs program IKT része tekintetében, a szolgáltatások, az interoperabilitás, az adatgyűjtés és a kapacitásépítés megerősítése és elterjesztése terén; valamint a saját lakókörnyezetben való életvitel segítségét szolgáló közös program, a hetedik keretprogram 2013-as évi IKT kutatásai és a 2012–2013-as egészségügyi program tekintetében;
- a soron következő kutatási és innovációs munkaprogramokhoz és eszközökhöz (pl. Horizont 2020) figyelembe fogja venni a terv idevágó prioritásait és más érdekelt hozadékát;
- támogatást nyújtását javasolja az Egészségügy a növekedésért programon belül az aktív és egészséges idősor témájára vonatkozó partnerség keretében a céljainak megfelelő egyes tevékenységekhez;
- az európai összekapcsolódási eszköz keretében 2014-től finanszírozásra javasolta a transzeurópai digitális szolgáltatási infrastruktúrák telepítéséhez nyújtott támogatásokat; ezek a szolgáltatások lehetővé teszik a határokon átnyúló távorvoslást és telemonitoringot²⁶.
-

3.1.3. *Témabörze: tudásalap, adatok és innovatív ötletek*

A partnerek közötti eszmecsere és együttműködés megkönnyítésére, bármely legyen is a partnerség keretében tervezett fellépés, a Bizottság digitális alapú, minden érdekelt előtt nyitva álló platformot hoz létre (a továbbiakban: témabörze) A platform segítségével az érdekelt partnereket találhatnak, projekteket és gyakorlatokat oszthatnak meg, az összegyűlt tapasztalatokhoz és megbízható adatokhoz férhetnek hozzá, valamint az innovációnak és az idősornak szentelt egyéb platformokhoz is kapcsolódhatnak. Az olyan érdekelt szereplőket, akik nem tudnak elégséges kritikus tömeget mozgósítani ahhoz, hogy közvetlenül vehessenek részt a terv megvalósításában, arra fogják felkérni, hogy a témabörzében vegyenek részt és ahhoz járuljanak hozzá.

Az innováció elfogadásának meggyorsítása érdekében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a minőségi összehasonlítható adatok és tapasztalatok gyűjtését és megosztását is fel kell gyorsítani, és együtt kell működni azok elemzésén és terjesztésén a tervben megfogalmazott fellépések végrehajtásának támogatására.

---

²⁶ Az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslat, COM(2011) 665, 2011.10.19.

A Bizottság ezért:

- 2012 második félévétől kezdve létrehozta a „témabörzét” a szereplők kapcsolatba hozására, az ötletek és gyakorlatok átadására és cseréjére, illetve a jóváhagyott információk elterjesztésére;
- 2013-tól hozzájárul a releváns tapasztalatok és adatok gyűjtéséhez, besorolásához és elemzéséhez, valamint azok mindenki számára nyitott hozzáférhetővé tételéhez a Közös Kutatóközpont és a partnerségben részt vevő érdekeltek támogatásával;
- 2012 közepétől támogatja és megkönnyíti az érdekeltek közötti együttműködést a terv azon egyedi fellépésének megkezdésével, amely az időskorúak igényeihez igazított innovatív és hozzáférhető megoldásokat javasol a városoknak és a régióknak.

3.2. Országos, regionális és helyi szintű támogatás

A partnerség sikere a nemzeti, regionális és helyi szintű fellépésektől függ majd. Alapvető fontosságú ezért az elkötelezett támogatás mindezen a szinteken. A Bizottság felhívja a tagállamok és régiók figyelmét a strukturális alapok keretein belül meglévő, az egészséges, aktív idősödére irányuló kutatási, innovációs és egyéb intézkedések támogatási lehetőségeire. Ezek magukban foglalják az elektronikus egészségügy terén tett kezdeményezéseket és az egészségügyi rendszerek reformjába, az infrastruktúrába²⁷ és az emberi tőkébe történő befektetéseket a megelőzés, diagnózis és az ellátás javítása érdekében.

A Bizottság 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai jogszabálysomagra irányuló javaslata befektetési prioritásként jelöli meg az aktív és egészséges idősödést és innovációt, e tekintetben kiegészítő lehetőséget biztosítva szinergiák kialakítására a partnerség és a strukturális alapok között. A javaslat az egészségügyet továbbá az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap keretében is támogatandó területként jelöli meg, és előzetes feltételrendszert vezet be, amely a kiadási prioritások meghatározásánál az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégia²⁸ és a nemzeti és/vagy regionális egészségügyi stratégia meglétét írja elő²⁹. A Bizottság ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy a 2014–2020-as időszakhoz kapcsolódó operatív programjaikban olyan, az egészséges és aktív idősödéssel kapcsolatos intézkedéseket tervezzenek, amelyek a strukturális alapok programjainak célkitűzéseivel is illeszkednek.

Mivel még számos programra áll rendelkezésre támogatás a jelenlegi programozási időszakban (különösen az aktív idősödés, az egészségügyi infrastruktúra, valamint az elektronikus egészségügy terén) a Bizottság arra hívja fel az érdekelteket, hogy a strukturális alapokat a partnerség célkitűzéseinek elérésére használják.

²⁷ Az ERFA-ban összesen 5,29 milliárd EUR áll rendelkezésre az egészségügyi infrastruktúra terén hozott intézkedések támogatására (beleértve az elektronikus egészségügyi intézkedéseket az általánosságban véve az e-kormányzathoz rendelt 5,32 milliárd EUR-s keretben).

²⁸ Az ERFA által finanszírozott jövőbeli kohéziós politika előzetes feltételrendszerében két tematikus célkitűzés tekintetében van meghatározva az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégia fejlesztése, ezek: a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése (K&F célkitűzés), valamint az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása (szélessáv-célkitűzés).

²⁹ COM(2011)615 végleges, 2011.10.6. (a IV. melléklet 1. és 10.2 pontjai)

A partnerséget inspirálhatják a magán és állami szolgáltatók kifizetési és/vagy térítési rendszerei és megfelelő, konkrét ösztönzői, ezekhez információt nyújthat, illetve ösztönözheti az innováció-beszerzés (azaz a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés, innovatív megoldások közbeszerzése) aktív alkalmazását³⁰.

A Bizottság felhívja a tagállamokat (ideértve az illetékes nemzeti és regionális hatóságokat), hogy:

- törekedjenek finanszírozási eszközeiknek az uniós finanszírozási eszközökkel történő jobb összehangolására és szinergiák kialakítására; ebbe beleértendők a kutatási és innovációs programjaik, különösen azok, amelyek a közös programozási kezdeményezésekhez és a saját lakóközösségben való életvitel segítségét szolgáló közös programhoz kapcsolódnak;
- eredményesen használják ki a strukturális alapokat – adott esetben – összhangban a partnerség prioritásaival, különös tekintettel az alábbiakra:
  - az IKT-k alkalmazásának, minőségének és interoperabilitásának megerősítése és az IKT-khez való hozzáférés elősegítése, ideértve az elektronikus egészségügyet, valamint a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
  - a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem ösztönzése, ideértve az egészségügybe és a szociális infrastruktúrába történő befektetéseket;
  - az idős munkahelyi és munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése elleni küzdelemre irányuló intézkedések előmozdítása (pl. innovatív, hozzáférhető és idősbárát munkaszervezési formák, hosszabb és egészségesebb életpályák);
  - a nemzeti és regionális egészségügyi rendszerek korszerűsítésére irányuló befektetések ösztönzése, és az intézményes ellátástól a közösségi alapokon szerveződő ellátás felé történő elmozdulás előnyben részesítése, az önálló életvitel elősegítésével;
- fontolják meg a partnerség prioritásainak és célkitűzéseinek beépítését stratégiai célkitűzéseik közé a strukturális alapok kihasználása érdekében;
- a partnerség tevékenységeibe innovatívabb és hatékonyabb megoldások beszerzése révén kapcsolódjanak be.

4. HELYI FELLÉPÉSEK INDÍTÁSA

Rendkívül fontos, hogy a közegészségügyi hatóságok, a betegcsoportok, a vállalkozások, a vállalkozók, az egészségügyi szakemberek, az idősök és más érdekelt felek is meghatározó szerepet töltsenek be a terv végrehajtásában.

³⁰ Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés: az innováció serkentése a fenntartható, minőségi európai közszolgáltatások érdekében COM (2007) 799 végleges 2007.12.14.

A partnerségben való részvételen keresztül az uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten tevékenykedő érdekelt felek politikai támogatást élvezhetnek, megoszthatják a rájuk háruló kockázatokat, a fokozott méretgazdaságosság révén csökkenthetik a költségeiket, megoszthatják egymással saját megoldásaikat, továbbá az információk közös gyűjtése és közzététele által időt és erőfeszítést takaríthatnak meg és hitelességük is nő.

A Bizottság két különböző módszert javasol a terv végrehajtására³¹:

- „a kötelezettségvállalási felhívások” megtervezése és kiírása
- a lehetséges „minősített helyszínek” meghatározása és értékelése.

„A kötelezettségvállalási felhívások” főként a terv egyes tevékenységének végrehajtására vonatkoznak, a „minősített helyszínek” pedig az aktív és egészséges idősor terén megvalósított eredményes és integrált megoldásaik révén példaként szolgálnak.

4.1. „Kötelezettségvállalási felhívások” indítása

A terv értelmében a Bizottság feladata a stratégiai végrehajtási tervben meghatározott tevékenységekre vonatkozó, és valamennyi érdekelt félnek szóló „kötelezettségvállalási felhívások” kiírása³².

A kötelezettségvállalás egy tevékenység vagy tevékenységcsoport támogatása érdekében tett mérhető és konkrét részvétel, melynek célja a tervben meghatározott célkitűzések és teljesítések megvalósítása. A „kötelezettségvállalási felhívásokra” jelentkezve lehet kötelezettségvállalást tenni, amelyhez teljesülniük kell a megszabott partnerségi kritériumoknak (vagyis részvétel, az érdekeltek bevonása és partnerség, kritikus tömeg, a célok megvalósítása, képviselés).

E kommunikáció elfogadását követően a Bizottság kiírja a „kötelezettségvállalási felhívásokat”. A jelentkezéshez két hónap áll rendelkezésre és a jelentkezési lehetőséget bizonyos időszakonként megújítják.

Az adott tevékenységekben részt vevők tevékenységként egy-egy akciócsoportot alkotnak és a központi célkitűzés megvalósítását szolgáló tevékenységek végrehajtására vállalnak kötelezettséget egy adott cselekvési terv keretében. A követelmények teljesítése érdekében „ötletbörzére” (lásd 3.1.3.) hívják azokat az érdekelt feleket, amelyek kötelezettségvállalásai nem tesznek eleget a meghatározott kritériumoknak.

4.2. Minősített helyszínek

A Bizottság úgy véli, hogy kitüntetett figyelmet és „minősített helyszín” megjelölést érdemelnek azok a régiók, városok, kombinált ellátást nyújtó kórházak/integrált ellátó szervezetek, amelyek átfogó és innováció alapú megközelítést kívánnak alkalmazni az aktív és egészséges idősor terén és ennek helyi szinten érzékelhető hatását konkrét bizonyítékokkal vagy példákkal is alá tudják támasztani. Ezek a minősített helyszínek nagy

---

³¹ A partnerség online elérhetőségén keresztül tájékozódni lehet majd az előrehaladásról, az eredményekről, az aktív és egészséges idősor terén való innovációról és lehetőséget biztosít a jóváhagyott információk egybegyűjtésére is (lásd: <http://ec.europa.eu/active-healthy-ageing> and Twitter @EIP_AHA)

³² Lásd stratégiai végrehajtási terv

mértékben hozzájárulhatnak a különböző tevékenységek közötti szinergiák és az átfogó megközelítés által képviselt hozzáadott érték megértéséhez. Ezeknek a minősített helyszíneknek gyors, áttörést jelentő megoldásokat kellene kínálniuk és területükön élenjáróként, független, széles körben elfogadott és közösen meghatározott módszereket alkalmazó szakértői értékelésnek kellene alávetni, majd tovább kellene tesztelni és fejleszteni őket.

A minősített helyszíneknek össze kellene fogniuk a partnerségben már részt vevő különböző szereplőkkel (szakemberek, betegek, gondozók és családtagok, technológiaszolgáltatók, egészségügyi menedzserek és szolgáltatók, tudományos szakértők és közigazgatási szervek) az alábbiak megvalósítása érdekében:

- a tervben szereplő tevékenységek jelentős részének integrált végrehajtása és jelentős (pénzügyi és humán) befektetések vállalása az együttműködő résztvevők segítségével,
- az eredmények és hatások értékelése közös megközelítést alkalmazva, a gyakorlatok cseréje, az információ megosztása, az eredményekre és hatásokra vonatkozó adatok közzététele (nyílt adatok),
- más szereplőkkel való együttműködés Európa-szerte,
- a 2013–2015 közötti időszakra kitűzött célok felsorolása.

Ahogy az akciócsoportok és a minősített helyszínek eredményeket érnek el, visszajelzéseket adnak a keretfeltételek megfelelő kiigazítása és javítása, valamint az innováció elterjedésének meggyorsítása érdekében. Ez többek között egyes tevékenységek bővítésére, egyes területeken a bemutatók és kísérleti projektek összehangolására, a többi helyszínen az eredmények reprodukálására, egyes szabványok gyorsított alkalmazására vagy a kereslet összesítésére és adott területeken a közbeszerzések koordinálására vonatkozó ajánlásokat vonhat maga után.

A tevékenységek végrehajtásának előrevitele érdekében a Bizottság:

- 2012. február végén adott tevékenységekre vonatkozó „kötelezettségvállalási felhívásokat” indít a tervben foglaltak értelmében;
- 2012. február végéig „szándékkifejezésre való felhívást” indít a helyszínek minősítésére pályázók számára;
- az érdekelt felekkel együttműködésben 2013-ig megszervezi a partnerség minősített helyszíneire beadott pályázatok elbírálását.

5. A FEJLŐDÉS NYOMON KÖVETÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

A Bizottság a Közös Kutatóközpont segítségével a fejlődés nyomon követésére és értékelésére alkalmas keretet dolgoz ki. A keretnek meg kell könnyítenie az érdekelt felek különböző intézkedései és a partnerség főbb célkitűzései közötti okozati összefüggések

felállításához és az egymásra gyakorolt hatásuk méréséhez, valamint a terv egyes tevékenységei és a partnerség fő célkitűzései³³ közötti kapcsolat kialakításához.

A nyomon követés és értékelés keretének alapjait egy többdimenziós megközelítés fogja képezni, amely több szintre terjed ki és többszörös mutatókat és célkitűzéseket/egyedi célkitűzéseket alkalmaz. Ennek keretében az intézkedéseket végrehajtó érdekelt felek évente jelentést tesznek a partnerség központi célkitűzése (+2 egészségben eltöltött életév) és a kitűzött teljesítések megvalósítása terén elért eredményekről. A Bizottság felhasználja ezeket a jelentéseket az Európai Parlament és a Tanács számára rendszeresen összeállított jelentéseihez.

Az előrehaladás nyomon követésére és mérésére a Bizottság:

- a Közös Kutatóközpont segítségével a fejlődés nyomon követésére és értékelésére alkalmas keretet dolgoz ki, amely a tervben meghatározott kiemelt intézkedési területeken az érdekelt felek által folytatott különböző tevékenységeket veszi alapul, figyelembe véve ezek időbeli ütemezését és természetét;
- 2013 elejéig előterjeszti a nyomon követési és értékelési keret első változatát;
- 2013 elejétől kezdve évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a terv végrehajtása terén elért eredményekről.

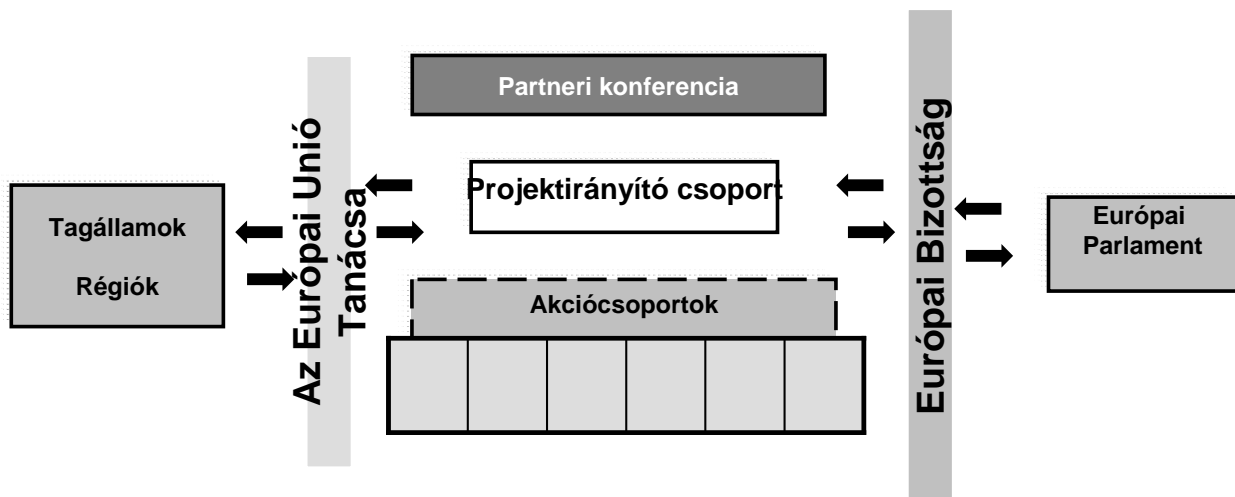
6. A HATÉKONY VÉGREHAJTÁST SZOLGÁLÓ IRÁNYÍTÁS

A partnerség első éve számos tanulsággal szolgált a kormányzás és a folyamatok, ezen belül is a partnerség és a korábbi kezdeményezések és eszközök közötti kapcsolatra nézve. Ezek közé sorolható többek között az a megállapítás, hogy a projektirányító csoportnak hatékony és eredményes munkát kell végeznie a reprezentativitás biztosítása mellett és az érdekelt felek szélesebb csoportjait visszajelzési mechanizmusokon keresztül kell tájékoztatnia, továbbá, hogy egyértelmű nyomon követési módszerekre van szükség³⁴. Ennek megfelelően változtatásokat vezettek be a partnerség következő szakaszában alkalmazandó irányítás terén.

A terv végrehajtásában a következő partnerek vesznek részt: az egyes tevékenységek végrehajtására kötelezettséget vállalt felek, minősített helyszínek, szabványügyi testületek, a területtel kapcsolatos kezdeményezések, a Bizottság és a tagállami hatóságok például a finanszírozási programjaikon vagy a szabályozói hatáskörük és a közbeszerzések terén betöltött feladataik révén.

³³ „Eredmények három fronton Európa számára”: az uniós polgárok egészségének és életminőségének javulása, fenntarthatóbb gondozási rendszerek, továbbá az uniós társaságok versenyképességének és növekedési lehetőségeinek fokozása.

³⁴ Bizottsági belső munkadokumentum: “The pilot European Innovation Partnership on Active and healthy Ageing: first experiences on governance and process” (az aktív és egészséges időskor témájával kapcsolatos európai innovációs partnerség: az irányítással és az eljárásokkal kapcsolatos kezdeti tapasztalatok), SEC(2011) 1028 végleges, 2009.9.1.

A Bizottság a terv egyes tevékenységei köré gyűjti azokat az akciócsoportokat (lásd 4.1.), amelyek az ugyanazon célkitűzések megvalósítása érdekében vállalt kiemelt intézkedéseket végrehajtó partnereket foglalják magukban és lehetőséget nyújt arra, hogy erőteljesebb politikai tevékenység és támogatás révén vigyék előre a terv különböző prioritásainak megvalósítását. Az akciócsoportok a Bizottság szolgálatainak segítségével meghatározzák a munkamódszereiket és az irányítás módjait.

A Bizottság 2012-től kezdve minden évben megrendezi a partneri konferenciát, amely keretében a partnerségben részt vevő és a partnerség mellett elkötelezett érdekelt felek eszmecserét követően határoznak a terv végrehajtásával, a jövőbeli tevékenységekkel és az irányítással kapcsolatos kérdésekről.

A jelenlegi projektirányító csoport teljesítette eredeti küldetését, a terv előkészítését. Azonban a különböző akciócsoportok által elért fejlődés és megvalósított szinergiák stratégiai áttekintéséhez szükség van egy koordinációs csoportra. Mivel a partnerség még a kísérleti projekt stádiumában van, ezért a Bizottság az akciócsoportok működésének kezdeti szakaszában a gyors előrelépés biztosítására azt javasolja, hogy a projektirányító csoport az első partneri konferencia megrendezéséig (ideiglenesen) folytassa munkáját.

A Bizottság gondoskodik az általános nyomon követésről, rendszeres időközönként hivatalos jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, párbeszédet folytat a két intézménnyel, továbbá az illetékes testületeikkel és képviselőikkel megerősített és szoros együttműködést folytat operatív szinten. A partnerség innovatív elképzeléseinek megvalósítása és a tervben meghatározott tevékenységek teljesítése érdekében a Bizottság szolgálatai továbbra is szorosan együttműködnek a nemzeti kormányokkal, a régiókkal és az érdekelt felek széles körével.

A tervben meghatározott tevékenységek teljesítése érdekében a Bizottság:

- 2012 első negyedétől alkalmazandó egyszerű és rugalmas irányítási modellt állít fel (akciócsoportok, ideiglenes projektirányító csoport, partneri konferencia) a terv két végrehajtási módszerének operatív és stratégiai irányítására;
- 2013-ig jelentést készít az innovációs európai partnerségen terén elért eredményekről

7. KÖVETKEZTETÉS

Az európai intézményeknek, a tagállamoknak és az érdekelt feleknek saját felelősségi körükhöz mérten, de egymással összefogva kell szembenéznük a népesség elöregedésével járó kihívásokkal. A Bizottság e közleményben fogalmazta meg a kihívásokra adott válaszát és a hatékony végrehajtást szolgáló irányítási módszerek mellett a célkitűzések és a központi célkitűzés megfelelő időn belüli végrehajtása érdekében javaslatot tett a nyomon követésre és értékelésre vonatkozó keret felállítására, valamint a keretfeltételek javítására és fejlesztésére, illetve kiemelte az uniós beavatkozásból adódó hozzáadott értéket.

A Bizottság az aktív és egészséges időskor terén az innováció felgyorsítása mellett a partnerség célkitűzéseinek és fő célkitűzésének megvalósításában történő előrelépést vár a terv végrehajtásától. Ehhez a sok érintett – a terv előkészítésében már részt vállaló, illetve a végrehajtásban közreműködni kész – szereplő között új együttműködési formák bevezetésére van szükség.

A partnerség kialakítása és végrehajtása során értékes tapasztalatokat szereztek az érintettek. A Bizottság az Innovatív Unió stratégiában foglaltak szerint az egyéb társadalmi kihívások kezelését szolgáló későbbi innovációs európai partnerségek megtervezésére és kialakítására vonatkozó javaslataihoz is felhasználja ezeket a tapasztalatokat. A Bizottság 2013-ban felülvizsgálja az összes innovációs európai partnerséget, hogy felmérje az elért eredményeket.